

**Κοινοποίηση προς την Ε.Ε. και Εθνική Δημόσια
Διαβούλευση Σχεδίου Μέτρων αναφορικά με
την αγορά λιανικής για τις δημόσια διαθέσιμες
υπηρεσίες διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε
σταθερή θέση για οικιακούς και μη οικιακούς
πελάτες (αγορές υπ. αρ. 4, 6 της Σύστασης της
Ευρωπαϊκής Επιτροπής) και Διεξαγωγή
Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με
το ως άνω Σχέδιο Μέτρων, σύμφωνα με τα
Άρθρα 6 & 7 της Οδηγίας Πλαίσιο (Οδηγία
2002/21/EK)**

**Δεκέμβριος 2006
Μαρούσι**

Πίνακας Περιεχομένων

1.ΣΥΝΟΨΗ	4
2.ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΛΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΕΣΗ ΓΙΑ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΚΑΙ ΜΗ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ	8
2.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
2.1.1. Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	8
2.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο	8
2.1.3. Διαδικασία ΕΕΤΤ	10
2.1.4. Δημόσια Διαβούλευση	11
2.1.5. Διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με τις Ε.Ρ.Α. των άλλων Κρατών Μελών	12
2.2.ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	13
2.2.1. Ιστορικό	13
2.2.2. Πεδίο Εξέτασης	14
2.2.3. Η Δομή της Αγοράς	16
2.2.4. Σχετικές αγορές προϊόντων για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνούς τηλεφωνίας που παρέχονται σε σταθερή θέση	18
2.2.5. Εξέταση του κατά πόσον οι διεθνείς κλήσεις ανήκουν σε μία χωριστή αγορά από τις αγορές των αστικών, εθνικών κλήσεων	19
2.2.5.1. Υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης	20
2.2.5.2. Υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς	23
2.2.5.3. Συμπέρασμα	24
2.2.6. Εξέταση του κατά πόσον υπάρχουν διακριτές σχετικές λιανικές αγορές διεθνών κλήσεων για οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες	24
2.2.6.1. Υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης	24
2.2.6.2. Υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς	26
2.2.7. Η Σχετική Γεωγραφική Αγορά	27
2.3.ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ	28
2.3.1. Ιστορικό	28
2.3.2. Η Δομή της Αγοράς	29
2.3.3. Μεριδία Αγοράς	30
2.3.4. Δυνητικός Ανταγωνισμός, και Φραγμοί Εισόδου και Επέκτασης	31
2.3.5. Έλλειψη Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος	33
2.3.6. Αρχικά Συμπεράσματα	34
2.4.ΑΡΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ	34
2.4.1. Κανονιστικό Πλαίσιο	34
2.4.2. Αρση Υφιστάμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων	36
2.5.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	37

Πρόλογος

Στην παρούσα Κοινοποίηση παρουσιάζεται το Σχέδιο Μέτρων, σχετικά με τον ορισμό, την ανάλυση και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις αναφορικά με την αγορά λιανικής για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε σταθερή θέση. Ειδικότερα:

- **1^ο Κεφάλαιο – Εισαγωγή:** Στο πρώτο εισαγωγικό κεφάλαιο της παρούσας Κοινοποίησης παρατίθενται τα στάδια της διαδικασίας ανάλυσης αγορών της EETT καθώς επίσης και μια περίληψη του Σχεδίου Μέτρων της EETT αναφορικά με την αγορά λιανικής για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε σταθερή θέση.
- **2^ο Κεφάλαιο – Σχέδιο Μέτρων:** Στο δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας Κοινοποίησης συμπεριλαμβάνεται το αναλυτικό Σχέδιο Μέτρων της EETT αναφορικά με την αγορά λιανικής για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε σταθερή θέση. Ειδικότερα, παρατίθενται οι τελικές θέσεις της EETT αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά λιανικής για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε σταθερή θέση. Καθώς επίσης και οι ερωτήσεις για την εθνική Δημόσια Διαβούλευση.

1. ΣΥΝΟΨΗ

Διαδικασία Ανάλυσης Αγορών

Η ΕΕΤΤ διεξάγει εθνική δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις αναφορικά με την αγορά λιανικής για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε σταθερή θέση, παράλληλα με την Κοινοποίηση του σχετικού Σχεδίου Μέτρων της αγοράς αυτής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη διαβούλευση με τις άλλες Ε. Ρ. Α. των άλλων κρατών μελών, από τις 14/12/2006 έως τις 26/1/2007.

Περίληψη Σχεδίου Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με την αγορά λιανικής για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε σταθερή θέση

Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική Επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο. Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ καλείται να προβεί σε ανάλυση των σχετικών αγορών σύμφωνα με το Άρθρο 16 της Οδηγίας Πλαίσιο προκειμένου να αποφασίσει εάν είναι ή όχι επαρκώς ανταγωνιστικές. Κατά τη διεξαγωγή του ορισμού και της ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ θα πρέπει να λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη της τη *‘Σύσταση’* καθώς και τις *‘Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανάλυση της Αγοράς και την Εκτίμηση Σημαντικής Ισχύος (οι ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’)*¹ εκτός εάν η ΕΕΤΤ αποδείξει ότι το τεστ των «τριών κριτηρίων» δεν πληρούται για κάποια συγκεκριμένη αγορά που περιλαμβάνεται στη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές και, ως εκ τούτου, δεν υπόκειται σε ex ante ρύθμιση.

Η παρούσα διαβούλευση παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με: (i) τον ορισμό αγορών για τις δημόσια διαθέσιμες διεθνείς τηλεφωνικές υπηρεσίες

¹ Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανάλυση της Αγοράς και την Εκτίμηση Σημαντικής Ισχύος, ΕΕ 2002 C 165/3.

σε σταθερή θέση (Αγορές 4 και 6 του Παραρτήματος της Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές), (ii) την απουσία ΣΙΑ στις σχετικές αγορές προϊόντων, και (iii) την πρόταση άρσης του υφιστάμενου επιπέδου ρύθμισης.

Η εθνική δημόσια διαβούλευση αναφορικά με την αγορά για δημόσια διαθέσιμες διεθνείς τηλεφωνικές υπηρεσίες σε σταθερή θέση διεξάγεται παράλληλα με τη διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις E.P.A., σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Πλαίσιο.

(I) Σχετική Αγορά Προϊόντων

Όπως στην περίπτωση των δημόσια διαθέσιμων τοπικών και υπεραστικών τηλεφωνικών υπηρεσιών που παρέχονται σε σταθερή θέση για οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες, η EETT εξέτασε μια σειρά ζητημάτων για τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντων για διεθνείς τηλεφωνικές υπηρεσίες που παρέχονται σε σταθερή θέση για οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες. Όπως και για τις τοπικές και υπεραστικές τηλεφωνικές υπηρεσίες που παρέχονται σε σταθερή θέση, η EETT δεν όρισε διακριτές σχετικές αγορές για οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες. Αντίθετα, διαμόρφωσε την άποψη ότι υπάρχει σημαντική επικάλυψη στη ζήτηση των δύο αυτών κατηγοριών πελατών για μια σειρά από τιμολογιακές επιλογές / εκπτώσεις. Επιπρόσθετα, σημειώνονται τα ακόλουθα συμπεράσματα του Κειμένου της Διαβούλευσης της EETT (Α.Π. 404/18/20-9-2006) σχετικά με τον ορισμό αγορών, τα οποία ισχύουν και όσον αφορά την παρούσα:

- Οι υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης και τηλεφωνικών κλήσεων ανήκουν σε διακριτές σχετικές αγορές προϊόντων, και
- Οι υπηρεσίες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας ανήκουν σε διακριτές σχετικές αγορές προϊόντων.

Τα στοιχεία που διαθέτει η EETT υποδεικνύουν ότι υπάρχει μια διακριτή σχετική αγορά προϊόντων για τις υπηρεσίες διεθνών κλήσεων στην Ελλάδα. Οι πελάτες επιλέγουν πάροχο για τις υπηρεσίες των διεθνών τηλεφωνικών κλήσεών τους με κριτήριο τα τιμολόγια των προορισμών που χρησιμοποιούν περισσότερο. Όσον αφορά την πλευρά της προσφοράς, οι πάροχοι υπηρεσιών προς συγκεκριμένους προορισμούς αποκτούν τις απαραίτητες υποδομές / υπηρεσίες χονδρικής

(εξαιρουμένου του τερματισμού και του δικτύου κορμού στη χώρα τερματισμού) για να μεταστραφούν στην παροχή υπηρεσιών και προς άλλους προορισμούς. Επομένως, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι υπάρχει μια διακριτή σχετική αγορά προϊόντων για τις υπηρεσίες διεθνών κλήσεων στην Ελλάδα.

Τέλος, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια ενιαία γεωγραφική αγορά, η οποία ορίζεται σε εθνικό επίπεδο. Η άποψη αυτή βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει τις υπηρεσίες του σε εθνικό επίπεδο υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Οι εναλλακτικοί πάροχοι (ακόμη και όταν προσφέρουν υπηρεσίες σε μικρότερο του εθνικού επιπέδου) ανταγωνίζονται αυτές τις υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται σε εθνική κλίμακα.

(II) Ανάλυση Αγοράς

Η εξέταση των στοιχείων της αγοράς από την ΕΕΤΤ οδηγεί στο αρχικό συμπέρασμα ότι η σχετική αγορά για την παροχή λιανικών διεθνών κλήσεων σε οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες είναι αποτελεσματικά ανταγωνιστική. Επομένως, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι καμία επιχείρηση δεν θα πρέπει να οριστεί ως κατέχουσα ΣΙΑ στη σχετική αγορά διεθνών κλήσεων για οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες.

Η ανάλυση αγοράς υποδεικνύει ένα αποδεκτό επίπεδο ανταγωνισμού, καθώς οι δυνάμεις της αγοράς φαίνεται να έχουν την ικανότητα να περιορίζουν αποτελεσματικά την τιμολόγηση των υπηρεσιών διεθνών κλήσεων του ΟΤΕ. Στην ανάλυσή της, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη ότι η πιθανότητα ανάπτυξης του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά, όπως αυτή προκύπτει από τη διαχρονική εξέλιξη του μεριδίου αγοράς του ΟΤΕ το οποίο βαίνει διαρκώς μειούμενο, ενώ κατά το χρόνο της παρούσας Διαβούλευσης εκτιμάται- βάσει όγκου- κάτω του 40%) είναι υψηλότερη, σε σχέση με άλλες αγορές.

(III) Άρση Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

Η αρχική άποψη της ΕΕΤΤ είναι ότι θα πρέπει να αρθούν οι υφιστάμενες κανονιστικές υποχρεώσεις σχετικά με την αγορά των δημόσια διαθέσιμων διεθνών τηλεφωνικών υπηρεσιών που παρέχονται σε σταθερή θέση σε οικιακούς και μη οικιακούς χρήστες. Η ΕΕΤΤ εντούτοις επιφυλάσσεται των αρμοδιοτήτων να συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στη σχετική αγορά προκειμένου σε επόμενες

αναλύσεις αγορών, να καθορίσει εάν οι αλλαγές των συνθηκών επιβάλλουν *ex ante* ρύθμιση λόγω έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

2. ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΛΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΕΣΗ ΓΙΑ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΚΑΙ ΜΗ ΟΙΚΙΑΚΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

2.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1.1. Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν τη δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- την προώθηση του ανταγωνισμού
- τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και,
- την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους ανωτέρω στόχους, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

2.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων², η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη

² Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο αποτελείται από την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία Πλαίσιο”), Ε.Ε. 2002 L 108/33, και τέσσερις άλλες Οδηγίες (συλλογικά αναφέρονται ως οι “Ειδικές Οδηγίες”), που είναι οι εξής: Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Αδειοδότηση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία για την Αδειοδότηση”), ΕΕ 2002 L 108/21, Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (“η Οδηγία για την Πρόσβαση”), ΕΕ 2002 L 108/7, Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία”), ΕΕ 2002 L 108/51, και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία για την Ιδιωτική Ζωή και τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες”), ΕΕ 2002 L 201/37. Τέσσερις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τέθηκαν σε ισχύ στις 24 Απριλίου του 2002. Το τελευταίο τμήμα του Ευρωπαϊκού Κανονιστικού πακέτου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η Οδηγία για την Προστασία της Ιδιωτικής Ζωής στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, ετέθη σε ισχύ την 31η Ιουλίου 2002.

διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*.³ Επιπλέον, η EETT καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός.⁴ Εφόσον διαπιστώσει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή εφόσον μια ή περισσότερες επιχειρήσεις διαθέτουν σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά ('ΣΙΑ'), η EETT οφείλει σύμφωνα με την *Οδηγία Πλαίσιο* να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να επιβάλει σε αυτές τις κατά περίπτωση ενδεδειγμένες ειδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις.⁵

Στην περίπτωση όπου διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, με βάση την *Οδηγία Πλαίσιο* η EETT δεν επιβάλει νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε κάποια επιχείρηση στην αγορά αυτή, ενώ σε περίπτωση που έχει επιβάλει στο παρελθόν ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις στη σχετική αυτή αγορά, αίρει αυτές.⁶

Σύμφωνα με την *Οδηγία Πλαίσιο*, η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς σύμφωνα με το Άρθρο 16 πρέπει να ακολουθεί χρονικά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ο οποίος λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση, ή τη μεταγενέστερη αναθεώρηση της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές.⁷ Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού επί αυτών, η EETT καλείται να λάβει υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.⁸

³ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

⁴ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16.

⁵ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(4).

⁶ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(3).

⁷ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

⁸ Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανάλυση της Αγοράς και την Εκτίμηση

Σημαντικής Ισχύος, ΕΕ 2002 C 165/3,

2.1.3. Διαδικασία EETT

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η EETT χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η EETT πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς σύμφωνα με το Νόμο 3431/2006 'Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις' [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί το νέο Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3^η Φεβρουαρίου, 2006⁹. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/EK, 2002/20/EK, 2002/21/EK, 2002/22/EK και 2002/77/EK).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην EETT τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων / υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) και (ιβ) παρέχει στην EETT την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της Ε.Ε. και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην EETT ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων

⁹ Για τη διεξαγωγή του ορισμού και της ανάλυσης αγορών, η EETT έχει συλλέξει επίσης στοιχεία δυνάμει του προϊσχύοντος Νόμου Τηλεπικοινωνιών (Νόμος 2867/2000 'Οργάνωση και Λειτουργία των Τηλεπικοινωνιών και Λοιπές Διατάξεις' [ΦΕΚ273/19.12.2000, Τεύχος Α]), (άρθρα, 3 παρ. 14, 15 και 19).

των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η EETT να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η EETT και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκει στην EETT και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην EETT ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

2.1.4. Δημόσια Διαβούλευση

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης αυτής είναι ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, θα διευκόλυνε το έργο της EETT που συνίσταται στην ανάλυση των απαντήσεων, εάν οι παρατηρήσεις υποβάλλονται με παραπομπή στον αριθμό της σχετικής ερώτησης του παρόντος εγγράφου στην Ενότητα «Ερωτήσεις Διαβούλευσης». Η παρούσα διαβούλευση εκκινεί στις 14/12/2006 έως τις 26/01/2007. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους εγγράφως και επώνυμα στη διεύθυνση της EETT (λεωφ. Κηφισίας 60, 15125 – Μαρούσι Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στη διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι και τις 26/01/2007.

Η EETT εκτιμά ότι πολλά από τα ζητήματα που τίθενται στο παρόν έγγραφο πιθανόν να απαιτούν από κάποιους την παροχή εμπιστευτικών πληροφοριών προς υποστήριξη

των παρατηρήσεών τους. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς το τμήμα των απαντήσεων που είναι εμπιστευτικό, και εάν είναι εφικτό, να το παρέχουν σε χωριστό παράρτημα της απάντησής τους. Η ΕΕΤΤ θα διαχειριστεί τις πληροφορίες αυτές ως αυστηρά εμπιστευτικές. Σημειώνεται ότι οποιεσδήποτε απαντήσεις πέραν της καταληκτικής ημερομηνίας ή/ και τροποποιήσεις απαντήσεων στη δημόσια διαβούλευση δεν θα γίνονται δεκτές.

2.1.5. Διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με τις Ε.Ρ.Α. των άλλων Κρατών Μελών

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί προβλεπόμενη από το Άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις ΕΡΑ των λοιπών Κρατών μελών παράλληλα με τη διεξαγωγή της Δημόσιας Διαβούλευσης σε εθνικό επίπεδο.

2.2.ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

2.2.1. Ιστορικό

Η ΕΕΤΤ καλείται, σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο. Η υποχρέωση αυτή αφορά τόσο τις σχετικές αγορές που προσδιορίζονται στη Σύσταση όσο και τυχόν πρόσθετες σχετικές αγορές που δύναται να ορίσει η ΕΕΤΤ. Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ διεξάγει τον ορισμό αγορών σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη Σύσταση, καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.¹⁰

Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια σχετική αγορά προϊόντων αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα κατά την αντίληψη των καταναλωτών, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/ και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.¹¹

Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους περιορισμούς στην πρακτική καθορισμού τιμών των παρόχων που προκύπτουν από τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνει υπόψη μια σειρά μεθοδολογιών κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου του τεστ SSNIP όπου είναι πρακτικά δυνατό να εφαρμοσθεί.¹² Με βάση το εν λόγω τεστ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή ένα σύνολο υπηρεσιών συνιστά χωριστή σχετική

¹⁰ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

¹¹ Βλ., παραδείγματος χάριν, Υπόθεση *Michelin v. Commission* [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού (“Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών”), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

¹² Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη προσωρινή αύξηση τιμής πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, με συνέπεια η αύξηση της τιμής να αποδειχτεί ότι είναι κερδοφόρος.¹³ Ο ορισμός της σχετικής αγοράς εξετάζει την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας ομάδας (μη οριακού αριθμού) πελατών, δηλαδή όχι απαραίτητως της πλειοψηφίας των πελατών.¹⁴

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια των σχετικών προϊόντων ή/και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

2.2.2. Πεδίο Εξέτασης

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές εξετάζει την σχέση μεταξύ χρήσης πρόσβασης και κλήσεων, σημειώνοντας ότι ενώ παρέχονται συνήθως ως ένα πακέτο, ορισμένοι τελικοί χρήστες επιλέγουν εναλλακτικούς παρόχους για την παροχή κλήσεων. Κατά συνέπεια, ένας πάροχος που θα επιχειρούσε να αυξήσει την τιμή των εξερχόμενων κλήσεων άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου θα αντιμετώπιζε την βάσιμη πιθανότητα οι τελικοί χρήστες να μετακινούνται μεταξύ εναλλακτικών παρόχων. Η χρήση κωδικών επιλογής και προεπιλογής φορέα διευκολύνει την παροχή υπηρεσιών από εναλλακτικούς παρόχους. Επίσης, ενώ οι πάροχοι πρόσβασης ανταγωνίζονται στην παροχή κλήσεων, δεν φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις που παρέχουν κλήσεις μέσω της επιλογής/προεπιλογής φορέα θα εισέρχονταν συστηματικά στην αγορά πρόσβασης συνεπεία μιας μικρής αλλά σημαντικής μη-παροδικής αύξησης της τιμής της πρόσβασης.

Στη συνέχεια η Σύσταση συμπεραίνει ότι οι αστικές/τοπικές, εθνικές και διεθνείς κλήσεις δεν υποκαθίστανται μεταξύ τους από την πλευρά της ζήτησης. Ωστόσο, από την πλευρά της προσφοράς, σημειώνει ότι μια αύξηση στις τιμές σε μία από αυτές τις κατηγορίες κλήσεων θα μπορούσε να ενθαρρύνει τους παρόχους προκειμένου να

¹³ Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές .

¹⁴ Βλέπε, παραδείγματος χάρι, Υπόθεση, *Hoffman-La Roche & Co. A. G. v. Commission* [1979] ECR 461 and *Ahmed Saeed Flugreisen v. Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs* [1989] ECR 803.

προμηθευτούν τις αναγκαίες υποδομές / υπηρεσίες για να ξεκινήσουν την παροχή υπηρεσιών σε μία από τις άλλες κατηγορίες (αναγνωρίζοντας την πιθανότητα συγκεκριμένων περιορισμών στην απόκτηση των αναγκαίων υποδομών / υπηρεσιών για την παροχή διεθνών κλήσεων).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμπεραίνει ότι, με βάση την υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς, θα ήταν κανονικά σωστό να οριστεί μια ευρεία λιανική αγορά για εξερχόμενες κλήσεις. Ωστόσο, σημειώνει ότι ο στενότερος ορισμός των αγορών μπορεί να είναι ορθότερος όταν δεν είναι δυνατή η υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς.

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει την καταλληλότητα ορισμού χωριστών αγορών οικιακών και μη-οικιακών χρηστών για τις αγορές πρόσβασης και κλήσεων. Αναφέρει ότι είναι σύνηθες να γίνεται η διάκριση αυτή επειδή οι συμβατικοί όροι παροχής μπορεί να διαφέρουν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί επίσης απίθανο ένας πάροχος στην αγορά μη οικιακών πελατών να ανταποκριθεί σε αυξήσεις τιμών στην αγορά οικιακών πελατών, διότι οι οικονομίες εξυπηρέτησης των διαφορετικών κατηγοριών πελατών μπορεί να διαφέρουν σημαντικά. Κατά συνέπεια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταλήγει ότι είναι σωστό να οριστούν διακριτές κατηγορίες οικιακών και μη-οικιακών πελατών για τις αγορές προϊόντων που ορίζονται.

Επιπλέον των αντίστοιχων αγορών που ορίζονται για τις σταθερές αστικές και εθνικές κλήσεις (βλ. Δημόσια Διαβούλευση (Α.Π. 404/18/20-9-2006)), η Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές ορίζει τις ακόλουθες δύο σχετικές αγορές προϊόντων:

- Δημόσια διαθέσιμες διεθνείς τηλεφωνικές υπηρεσίες που παρέχονται σε σταθερή θέση για οικιακούς πελάτες, και
- Δημόσια διαθέσιμες διεθνείς τηλεφωνικές υπηρεσίες που παρέχονται σε σταθερή θέση για μη-οικιακούς πελάτες.

Η EETT εξέτασε την καταλληλότητα αυτών των ορισμών αγοράς και τον κατάλληλο προσδιορισμό των ορίων ανάμεσα στις σχετικές αγορές για την Ελλάδα.

2.2.3. Η Δομή της Αγοράς

Ο ΟΤΕ λειτουργεί ένα εθνικό δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών πλήρους κάλυψης. Παρά το γεγονός ότι το Δεκέμβριο του 2005 υπήρχαν 16 αδειοδοτημένοι πάροχοι δημόσιων σταθερών δικτύων τηλεφωνίας στην Ελλάδα, σύμφωνα με εκτίμηση της EETT λιγότερο από 1% των συνδέσεων τοπικής πρόσβασης παρέχονται από παρόχους δικτύου εκτός του ΟΤΕ. Ενώ οι περισσότεροι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν σημεία συνδέσεων ανά την Ελλάδα, η εναλλακτική υποδομή τοπικής πρόσβασης είναι περιορισμένη. Οι περισσότεροι εναλλακτικοί παρέχουν πρόσβαση και υπηρεσίες χρησιμοποιώντας αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους, μισθωμένες γραμμές και συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης.

Το Σεπτέμβριο 2005, υπήρχαν 24 πάροχοι με άδεια παροχής υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας,¹⁵ εκ των οποίων 12 δραστηριοποιούνταν παρέχοντας υπηρεσίες Επιλογής Φορέα (CS) και Προεπιλογής Φορέα (CPS) μέσω μισθωμένου ή ιδιόκτητου δικτύου.¹⁶ Με βάση τα λιανικά έσοδα όλων των σταθερών κλήσεων (δηλ., κλήσεων στο Internet¹⁷, τοπικών, υπεραστικών, διεθνών και κλήσεων σε κινητά), το μερίδιο του ΟΤΕ το 2004 ήταν 75,6%¹⁸ το οποίο μειώθηκε σε 74% το 2005.

Τα στοιχεία της EETT σχετικά με τη διάδοση της Επιλογής και της Προεπιλογής από το 2001, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1: Συνολικός Αριθμός Πελατών CS και CPS που αναφέρθηκαν (ως είχαν στο τέλος του εξαμήνου)

	2001	2002	2003	2004	2005
--	------	------	------	------	------

¹⁵ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 'European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (11th Report)' [SEC(2006)193] - *εφεξής καλούμενη '11^η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής'*, Παράρτημα, Τόμος II, σελ.9. Σημειώνεται ότι ο ορισμός της Επιτροπής εξαιρεί τους απλούς μεταπωλητές, π.χ. τους παρόχους υπηρεσιών τηλεφωνίας μέσω προπληρωμένων καρτών. στο Παράρτημα, Τόμος II, σελ. 9. Σημειώνεται ότι ο ορισμός της Επιτροπής εξαιρεί τους απλούς μεταπωλητές όπως τους παρόχους τηλεφωνικών καρτών.

¹⁶ Ο.π., στο Παράρτημα, Τόμος II, σελ. 24-25 και Τόμος I, σελ. 120.

¹⁷ Εξαιρουμένων των Κλήσεων Internet 801.

¹⁸ Ο.π., στο Παράρτημα, Τόμος II, σελ.18.

	30/06/2001	31/12/2001	30/06/2002	31/12/2002	30/06/2003	31/12/2003	30/06/2004	31/12/2004	30/06/2005	31/12/2005
CS ^{1,2}	1.489	4.568	193.574	459.019	961.004	1.157.192	1.069.097	1.134.080	514.474	614.329
CPS ²					13.775	175.629	395.622	475.900	547.375	621.903
¹ Τα στοιχεία πελατών, έως και το 2004, παρουσιάζουν κάποιες ανακολουθίες, που προέκυψαν κυρίως από το γεγονός ότι μερικοί πάροχοι συμπεριέλαβαν και στις δύο κατηγορίες πελατών (CS και CPS) τους πελάτες τους με ταυτόχρονη δυνατότητα χρήσης και της προεπιλογής και της επιλογής, όπως συμπεριέλαβαν και κάποιους μη-ενεργούς συνδρομητές ή ανέφεραν αριθμούς συμβολαίων αντί για αριθμούς πελατών.										
² Οι μεταβλητές για το 2005 ορίστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια ώστε να αφορούν συγκεκριμένα τον αριθμό των πελατών (και όχι τον αριθμό των συμβολαίων) και πιο συγκεκριμένα τον αριθμό των ενεργών συνδρομητών που ήταν εγγεγραμμένοι (για τις εν λόγω υπηρεσίες) στο τέλος του εξαμήνου (ένας συνδρομητής ορίστηκε ως «ενεργός» εάν είχε τιμολογηθεί τουλάχιστον μία φορά στους τελευταίους 3 μήνες του εξαμήνου). Επίσης, για την αποφυγή διπλομετρήσεων, συνδρομητής με τουλάχιστον μία γραμμή CPS (άσχετα αν είχε και γραμμές CS), έχει αναφερθεί μόνο ως συνδρομητής CPS.										

Επίσης, βάσει των στοιχείων της ΕΕΤΤ, ο όγκος της εξερχόμενης κίνησης των έμμεσα συνδεδεμένων συνδρομητών (δηλαδή συνδρομητών μέσω CS και CPS) αυξήθηκε από 57 εκατομμύρια λεπτά το πρώτο εξάμηνο του 2002, σε 1,196 και 2,560 δισεκατομμύρια στα πρώτα εξάμηνα του 2003 και 2004 αντίστοιχα και έφτασε τα 2,928 δισεκατομμύρια λεπτά το πρώτο εξάμηνο του 2005 (βλ. πίνακα κατωτέρω). Αυτό αντιπροσωπεύει μια αύξηση κατά 51 φορές στον όγκο αυτής της κίνησης.

Από τα ανωτέρω έπεται ότι τόσο ο ρυθμός αύξησης των πελατών CS/CPS όσο και του εξερχόμενου όγκου κίνησης μέσω CS/CPS, υπήρξαν σημαντικοί.

Όπως συνάγεται από τον κατωτέρω πίνακα, ο εξερχόμενος όγκος κίνησης από σταθερό στην Ελλάδα ανήλθε το 2005 σε 32,880 δισεκατομμύρια λεπτά. Εξ αυτών, 15,148 δισεκατομμύρια αφορούσαν τοπικές κλήσεις, 2,770 δισεκατομμύρια υπεραστικές, 2,513 δισεκατομμύρια κλήσεις σε κινητά, 515 εκατομμύρια διεθνείς και 11,935 δισεκατομμύρια λεπτά κλήσεις στο Internet¹⁹.

Πίνακας 2: Εξερχόμενος όγκος κίνησης από σταθερό²⁰

	2002		2003		2004		2005	
	H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2
Κίνηση άμεσα συνδεδεμένων συνδρομητών	16.353.981.550	15.886.917.493	16.424.861.488	15.316.115.819	15.812.145.646	14.252.621.004	14.425.154.466	12.878.130.618
Κίνηση έμμεσα συνδεδεμένων συνδρομητών	56.963.818	316.981.875	1.195.823.369	1.984.678.691	2.560.077.584	2.603.202.114	2.928.488.042	2.648.556.840
Σύνολο	16.410.945.368	16.203.899.368	17.620.684.857	17.300.794.510	18.372.223.230	16.855.823.118	17.353.642.508	15.526.687.458

¹⁹ Εξαιρουμένων των κλήσεων 801 στο Internet.

²⁰ Τα νούμερα που αναφέρονται εδώ καλύπτουν τις ακόλουθες κατηγορίες κλήσεων: τοπικές, υπεραστικές, κλήσεις προς κινητά, διεθνείς και Internet (εξαιρουμένων των κλήσεων 801 στο Internet). Όλες οι κλήσεις μέσω καρτών εξαιρούνται.

Όσον αφορά τα λιανικά έσοδα, από τα στοιχεία της EETT προκύπτει ότι από το σύνολο των €1.226 εκατ. που ξοδεύτηκαν στην Ελλάδα το 2005 για υπηρεσίες κλήσεων σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας, 34,1% δαπανήθηκε σε τοπικές κλήσεις, 10,5% σε υπεραστικές, 39,4% σε κλήσεις σε κινητά, 10,3% σε διεθνείς κλήσεις και 5,7% σε κλήσεις στο Internet.²¹

Οι λιανικές υπηρεσίες ευρείας ζώνης που αποκτούν οι οικιακοί χρήστες και οι μικρές επιχειρήσεις παρέχονται κυρίως μέσω ADSL του ΟΤΕ, και δίνουν μέγιστη ταχύτητα ρυθμού καθόδου περίπου 384, 512 ή 1024 kbps.²² Το μεγαλύτερο μέρος τους εύρους ζώνης χρησιμοποιείται για την λήψη δεδομένων, και δύναται να χρησιμοποιείται τόσο για κίνηση φωνής όσο και δεδομένων. Επί του παρόντος υπάρχει μόνο ένας ελάχιστος αριθμός γραμμών πρόσβασης άλλων τύπων DSL π.χ. SDSL.

2.2.4. Σχετικές αγορές προϊόντων για τις δημόσια διαθέσιμες υπηρεσίες διεθνούς τηλεφωνίας που παρέχονται σε σταθερή θέση

Η EETT εξέτασε το πεδίο των κατάλληλων λιανικών αγορών για την παροχή δημόσια διαθέσιμων διεθνών τηλεφωνικών υπηρεσιών σε σταθερή θέση (αγορές «κλήσεων»). Στα πλαίσια της ως άνω εξέτασης, εκτίμησε τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των διαφόρων εναλλακτικών υπηρεσιών λιανικής, την αντίληψη και συμπεριφορά των καταναλωτών, τις ιστορικές διακυμάνσεις των τιμών των πιθανών ανταγωνιστικών υπηρεσιών, τις μεταβολές των τιμών και τα σχετικά τιμολόγια, καθώς και τα κόστη μεταστροφής (είτε αυτά προέρχονται από τεχνολογικές επενδύσεις, ή από αποκλειστικές συμφωνίες και ποινικές ρήτρες σε συμβόλαια ή από άλλες πηγές).

Η σχετική αγορά διεθνών τηλεφωνικών υπηρεσιών, από πολλές απόψεις, παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με τις σχετικές αγορές υπηρεσιών τοπικών

²¹ Εξαιρουμένων των κλήσεων 801 στο Internet.

²² Το τελευταίο διάστημα υπάρχουν αρκετές προσφορές (κυρίως από εναλλακτικούς παρόχους) στην αγορά με ακόμη μεγαλύτερες ταχύτερες ρυθμού καθόδου

/αστικών και εθνικών κλήσεων που αναφέρθηκαν στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης (Α.Π. 404/18/20-9-2006), και ειδικά:

- Οι υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων και οι υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης ανήκουν σε διακριτές σχετικές αγορές προϊόντων ,
- Οι υπηρεσίες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας ανήκουν σε διακριτές σχετικές αγορές προϊόντων , και
- Οι κλήσεις VoIP δεν ανήκουν ακόμα σε καμία από τις σχετικές αγορές τηλεφωνίας.

Η ανάλυση και τα συμπεράσματα του προηγούμενου κειμένου διαβούλευσης (Α.Π. 404/18/20-9-2006) παραμένουν σε ισχύ για την παρούσα Διαβούλευση αναφορικά με τις διεθνείς τηλεφωνικές κλήσεις και, συνεπώς, δεν χρειάζεται να επαναληφθούν σε αυτή τη Διαβούλευση.

Εν όψει της υπάρχουσας δομής της αγοράς και των δυναμικών της αγοράς για την παροχή λιανικών διεθνών τηλεφωνικών υπηρεσιών, η άσκηση ορισμού αγοράς από την ΕΕΤΤ εξετάζει τα εξής ζητήματα:

- Εάν οι διεθνείς κλήσεις ανήκουν σε χωριστή σχετική αγορά προϊόντων από τις αγορές των αστικών/τοπικών και εθνικών κλήσεων, και
- Εάν οι διεθνείς κλήσεις που παρέχονται σε οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες ανήκουν σε διακριτές αγορές.

2.2.5. Εξέταση του κατά πόσον οι διεθνείς κλήσεις ανήκουν σε μία χωριστή αγορά από τις αγορές των αστικών, εθνικών κλήσεων

Η Σύσταση για τις σχετικές αγορές, ορίζει ότι οι καταναλωτές δεν θεωρούν τις αστικές, εθνικές και διεθνείς κλήσεις ως υποκατάστατα. Ωστόσο, αναφέρει αναλυτικά τις δυναμικές από πλευράς προσφοράς της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών. Ειδικότερα, σημειώνει την πιθανότητα εισόδου στην αγορά υφιστάμενων παρόχων αστικών ή/και εθνικών κλήσεων συνεπεία μιας αύξησης της τιμής κατά 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο (υπό τον όρο της απόκτησης επιπρόσθετων χονδρικών στοιχείων για την παροχή διεθνών κλήσεων συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς χωρητικότητας στην προκειμένη δικαιοδοσία και

τις συμφωνίες τερματισμού κλήσεων που είναι απαραίτητες για να τερματιστεί η κλήση). Ως εκ τούτου, η EETT εξέτασε εάν υπάρχουν παράγοντες από πλευράς προσφοράς που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση του εάν οι υπηρεσίες διεθνών κλήσεων εμπίπτουν σε ξεχωριστή σχετική αγορά.

2.2.5.1. Υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης

Λειτουργικότητα

Κλήσεις σε έναν συγκεκριμένο διεθνή προορισμό δε μπορούν να τερματιστούν σε κάποιον άλλο προορισμό (ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί η δρομολόγηση με το χαμηλότερο κόστος και άλλος εξοπλισμός δρομολόγησης για να αποκτηθεί χωρητικότητα -συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς χωρητικότητας- με το φθηνότερο δυνατό τρόπο). Ως εκ τούτου, ξεκάθαρα δεν υπάρχει πιθανότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης για τις διεθνείς και τις εθνικές υπηρεσίες κλήσεων.

Ωστόσο, η EETT αντιλαμβάνεται ότι οι πελάτες τείνουν να χρησιμοποιούν τον ίδιο πάροχο για κλήσεις προς όλους (ή τουλάχιστον τους περισσότερους) διεθνείς προορισμούς. Ενώ οι πελάτες δύνανται να έχουν τηλεφωνικές συνήθειες που χαρακτηρίζονται από αυξημένη κίνηση προς ορισμένους προορισμούς, η EETT δεν έχει στη διάθεσή της στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι πελάτες αυτοί αποκτούν υπηρεσίες για αυτούς τους προορισμούς από διαφορετικούς παρόχους.

Ως εκ τούτου, η EETT θεωρεί ότι οι πελάτες επιλέγουν τον πάροχο για τις διεθνείς κλήσεις τους με αναφορά στις συνολικές απαιτήσεις τους για διεθνείς κλήσεις, ακόμα και εάν οι κλήσεις τιμολογούνται επί τη βάση προορισμών ή 'ζωνών προορισμού'. Η επιλογή του παρόχου φαίνεται ότι γίνεται με κριτήριο τους όρους και τις προϋποθέσεις παροχής στις χώρες εκείνες που καλούν συχνότερα. Ωστόσο, η εν λόγω επιλογή εφαρμόζεται συνήθως για όλους τους διεθνείς προορισμούς.

Τιμολογιακή Δομή

Οι τιμές για διεθνείς κλήσεις ιστορικά είναι υψηλότερες από αυτές των αστικών ή εθνικών κλήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι τιμές των διεθνών κλήσεων είναι πολλαπλάσιες αυτών των εθνικών κλήσεων. Ωστόσο, η EETT σημειώνει ότι οι τιμές των διεθνών κλήσεων έχουν μειωθεί με το χρόνο. Επιπλέον, σχεδόν όλοι οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι στην Ελλάδα παρέχουν διεθνείς κλήσεις.

Όλοι οι πάροχοι διεθνών κλήσεων στην Ελλάδα τιμολογούν τις κλήσεις επί τη βάσει ‘ομάδων’ ή προορισμών (ή ‘ζωνών’). Υπάρχει κάποια διαφοροποίηση μεταξύ των παρόχων αναφορικά με την ομαδοποίηση και τις σχετικές τιμές της κάθε ομάδας. Ωστόσο, αυτή η αρχή εφαρμόζεται από όλους. Επιπλέον, όπως διαφαίνεται στον πίνακα κατωτέρω, οι πάροχοι τείνουν να ενσωματώνουν τους προορισμούς με τους υψηλότερους όγκους κίνησης στις ομάδες με την χαμηλότερη τιμολόγηση.

Οι τιμές του ΟΤΕ για τις διεθνείς κλήσεις παρατίθενται κατωτέρω:

ΟΤΕ ²³

Ζώνη	Χρέωση ανά λεπτό			
	Ώρες Αιχμής		Ώρες Μη-Αιχμής	
	Σε σταθερή γραμμή	Σε κινητή γραμμή	Σε σταθερή γραμμή	Σε κινητή γραμμή
Ε.Ε.	€0.0034918	€0.0047242	€0.0034918	€0.0047242
Αλβανία	€0.0034918	€0.0041052	€0.0034918	€0.0041052
Ζώνη I	€0.0041052		€0.0041052	
Ζώνη II	€0.0048890		€0.0048890	
Ζώνη III	€0.0097800		€0.0087900	
Ζώνη IV	€0.0146700		€0.0136870	
Ζώνη V	€0.0195600		€0.0185770	
Ζώνη VI	€0.0317900		€0.0293460	

Οι τιμές του ΟΤΕ για τις διεθνείς κλήσεις έχουν μειωθεί διαχρονικά.

Οι τιμές των εναλλακτικών παρόχων²⁴ είναι πολύ ανταγωνιστικές αυτών του ΟΤΕ. Για παράδειγμα η τιμή της Vinodi για ώρες αιχμής στα 25 Κράτη Μέλη, τις ΗΠΑ, Καναδά, Αυστραλία, Φιλιπίνες, Σιγκαπούρη και Βουλγαρία είναι €0,16504 ανά λεπτό (ή 0,003273€/δευτερόλεπτο). Οι τιμές της ACN για τους προορισμούς της

²³ Από την ιστοσελίδα του ΟΤΕ - Ιούνιος 2006.

²⁴ Ως έχουν κατά τον Ιούνιο του 2006.

Ζώνης 1 που αναγράφονται κατωτέρω είναι €0,24 (σε σταθερά) και €0,17 (σε κινητά) ή αντίστοιχα 0,004000€/δευτερόλεπτο και 0,0028333.

Αυτά τα τιμολογιακά στοιχεία επιβεβαιώνουν την αρχική άποψη της EETT ότι οι πελάτες επιλέγουν πάροχο για τις διεθνείς κλήσεις τους με κριτήριο τους όρους και προϋποθέσεις της παροχής (συμπεριλαμβανομένων των τιμών) στους βασικούς προορισμούς. Οι τιμολογιακές δομές που ισχύουν επί του παρόντος στην Ελλάδα υιοθετούν κοινές ή ομοειδείς τιμές για τους πιο συνήθεις προορισμούς κλήσεων. Επιπλέον, οι τιμές των διεθνών κλήσεων δεν ασκούν τιμολογιακή πίεση στις τιμές για τις υπηρεσίες αστικών, υπεραστικών φωνητικών κλήσεων.

Τα στοιχεία της διεθνούς κίνησης τείνουν να επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των χαμηλότερων τιμών και των προορισμών με τον υψηλότερο όγκο κίνησης. Η EETT θεωρεί ότι αυτό αποτελεί απόρροια μιας σειράς παραγόντων. Πρώτον, οι προορισμοί υψηλότερων όγκων κίνησης είναι πιο ελκυστικοί για τους νεοεισερχόμενους παρόχους. Δεύτερον, το κόστος παροχής επιπρόσθετης κίνησης χρησιμοποιώντας υπάρχουσες συμφωνίες για διεθνή χωρητικότητα, μεταγωγή και τελικό τερματισμό είναι χαμηλότερο από τα κόστη που απαιτούνται για να θεμελιωθούν τέτοιες συμφωνίες για νέους προορισμούς κλήσεων. Τρίτον, οι προορισμοί τερματισμού με υψηλούς όγκους κίνησης αφορούν κυρίως χώρες με απελευθερωμένες αγορές γεγονός που καθιστά ευκολότερο να εισέλθει κάποιος στις απαραίτητες συμφωνίες τερματισμού. Τέλος, οι αυξανόμενοι όγκοι κίνησης συχνά μειώνουν τις πραγματικές χρεώσεις (είτε αυτές γίνονται βάσει μετρήσεων είτε εύρους ζώνης) για τη διεθνή μεταγωγή (εάν όχι και για τον τερματισμό).

2.2.5.2. Υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς

Η EETT εξέτασε εάν θεωρήσεις / υποθέσεις από την πλευρά της προσφοράς σχετικά με τις διεθνείς κλήσεις απαιτούν την επέκταση της σχετικής αγοράς ώστε να περιλαμβάνει τόσο τις εθνικές όσο και τις διεθνείς κλήσεις. Επιπλέον εξέτασε εάν απαιτείται ο προσδιορισμός σχετικών ξεχωριστών αγορών για κλήσεις σε μεμονωμένες προορισμούς ή ομάδες προορισμών.

Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, η παροχή υπηρεσιών διεθνών κλήσεων απαιτεί όπως ο πάροχος έχει συγκεκριμένες συμφωνίες για διεθνή μεταφορά / χωρητικότητα και τελικό τερματισμό. Ειδικότερα, ο εν λόγω πάροχος πρέπει να έχει εισέλθει σε τέτοιες συμφωνίες που να καθιστούν οικονομικά δυνατό να παρέχει υπηρεσίες διεθνών κλήσεων σε λιανικές τιμές που είναι αρκετά χαμηλές ώστε να προσελκύσουν επαρκείς όγκους κίνησης. Οι εν λόγω συμφωνίες δεν απαιτούνται για την παροχή εθνικών κλήσεων.

Η EETT σημειώνει ότι οι όροι και προϋποθέσεις της παροχής των χονδρικών προϊόντων που απαιτούνται για την παροχή διεθνών κλήσεων διαφέρουν ανάλογα με τη χώρα που γίνεται ο τερματισμός. Ως εκ τούτου, η παροχή υπηρεσιών φωνής σε διάφορες χώρες απαιτεί την χρήση διαφορετικών προϊόντων από την πλευρά της προσφοράς. Ωστόσο, η EETT σημειώνει ότι δεν υπάρχουν πάροχοι διεθνών κλήσεων (εξαιρουμένων κάποιων εικονικών παρόχων) που να παρέχουν υπηρεσίες μόνο σε συγκεκριμένες χώρες τερματισμού. Συνεπώς, οι πάροχοι ιδιόκτητου ή και μισθωμένου δικτύου πρέπει να αγοράσουν όλα τα απαραίτητα προϊόντα προκειμένου να είναι σε θέση να εισέλθουν στην αγορά.

Επιπλέον, οι ως άνω πάροχοι πρέπει είτε να κατασκευάσουν υποδομές εκκίνησης ή να χρησιμοποιήσουν επιλογή/προεπιλογή φορέα (CS/CPS) για να εκκινήσουν κλήσεις. Η πρώτη προσέγγιση πιθανόν να μην είναι οικονομικά βιώσιμη για την πλειοψηφία των παρόχων, ιδιαίτερα για αυτούς που θέλουν να παρέχουν μαζικές υπηρεσίες στην αγορά. Ωστόσο, η EETT σημειώνει ότι υπάρχει μικρή διαφορά στους όρους των υπηρεσιών που αποκτώνται για την εκκίνηση εθνικών και διεθνών κλήσεων.

2.2.5.3. Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχει μια διακριτή σχετική αγορά προϊόντων για τις διεθνείς κλήσεις φωνητικής τηλεφωνίας.

2.2.6. Εξέταση του κατά πόσον υπάρχουν διακριτές σχετικές λιανικές αγορές διεθνών κλήσεων για οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες

Κατά την εξέταση του εάν υπάρχουν διακριτές σχετικές αγορές διεθνών κλήσεων για οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες, η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν οι κλήσεις αυτές προσφέρονται με διαφορετικούς εμπορικούς όρους (συμπεριλαμβανομένης της τιμής) σε οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες, ώστε να υποδεικνύουν ότι οι υπηρεσίες αυτές πωλούνται σε διαφορετικές κατηγορίες πελατών και στην περίπτωση αυτή εάν υπάρχουν ουσιώδεις διαφορές στους όρους αυτούς.

2.2.6.1. Υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης

Η ΕΕΤΤ εξέτασε το βαθμό στον οποίο οι διαφορές αναφορικά με τις επιλογές των πελατών, την τιμολόγηση, και άλλους όρους παροχής και αντίληψης από πλευράς τελικού καταναλωτή υποδεικνύουν ότι οι οικιακοί χρήστες θα ανταποκρίνονταν σε μια αύξηση της τιμής έως και 10% άνω της ανταγωνιστικής τιμής για τις υπηρεσίες λιανικών κλήσεων μεταπηδώντας σε μια υπηρεσία για μη οικιακούς χρήστες και αντίστροφα.

Λειτουργική υποκατάσταση

Οι υπηρεσίες λιανικών διεθνών κλήσεων που παρέχονται σε οικιακούς και μη οικιακούς χρήστες είναι ουσιαστικά λειτουργικά υποκατάστατες.

Τιμολόγηση και επιλογή πελατών

Ο ΟΤΕ προσφέρει μια σειρά από εκπτωτικά πακέτα τα οποία όμως λόγω της μορφής που παρέχονται δεν δίνουν σαφή και ασφαλή κριτήρια στην ΕΕΤΤ για τον διαχωρισμό ανάμεσα σε οικιακούς και μη οικιακούς χρήστες, ούτε για τον χαρακτηρισμό ενός πελάτη ως οικιακού ή μη οικιακού. Πιο συγκεκριμένα, ο ΟΤΕ

παρέχει τις διάφορες εκπτώσεις του για λιανικές κλήσεις σε όλους τους πελάτες, ενώ κατ' αρχήν τόσο οι οικιακοί όσο και οι μη οικιακοί χρήστες μπορούν να γίνουν συνδρομητές των εκπτώσιμων του πακέτων.

Συνοπτικά, ο ΟΤΕ παρέχει τα κάτωθι εκπτώσιμα πακέτα / προσφορές:

- ΟΤΕΠΙΛΟΓΕΣ εκπτώσεις (με κανένα επιπλέον κόστος);
- ΟΤΕΠΙΛΟΓΕΣ ελεύθερος χρόνος ομιλίας;
- ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΠΑΚΕΤΟ για φοιτητές που έχουν σταθερή γραμμή (με κανένα επιπλέον κόστος);
- ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ 65+ για οικιακούς χρήστες που έχουν πάρει σύνταξη (με κανένα επιπλέον κόστος);
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ ΧΡΟΝΟΥ ΟΜΙΛΙΑΣ
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ ΧΡΟΝΟΥ ΟΜΙΛΙΑΣ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
- ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ – εκπτώσεις για εταιρικούς πελάτες (με ένα τέλος €3.57); και
- ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ + - εκπτώσεις για μεγάλους εταιρικούς πελάτες (με ένα τέλος €59.50).²⁵

Στα ανωτέρω σχήματα και εκπτώσιμα επίπεδα οι πελάτες φαίνεται να επιλέγουν από μόνοι τους (με εξαίρεση το ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ Plus). Η έρευνα καταναλωτών της ΕΕΤΤ που διεξήχθη τον Ιούλιο του 2005 επιβεβαιώνει ότι σχεδόν 75% των καταναλωτών δεν έχουν ακόμα εγγραφεί σε κάποιο εκπτώσιμο σχήμα. Περίπου το 8% των καταναλωτών εγγράφονται στο ΟΤΕΠΙΛΟΤΕΣ, λιγότερο από 3% στο ΟΤΕΠΙΛΟΓΕΣ Ελεύθερος Χρόνος ομιλίας και λιγότερο από 2% στο ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ. Μόνο το 43% των συμμετεχόντων ήταν ενήμεροι του σχήματος ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ. Επιπλέον, περίπου το 1/8 των συνδρομητών του ΟΤΕΠΙΛΟΓΕΣ δεν είναι ενήμεροι του πακέτου ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ.

Επιπροσθέτως, ενώ ο ΟΤΕ υποστηρίζει ότι δεν διακρίνει ούτε κατηγοριοποιεί τους πελάτες του ως οικιακούς ή μη-οικιακούς και συνεπώς δεν διαφοροποιεί από άποψη

²⁵ Επιπρόσθετα, οι κλήσεις ΟΤΕPICHIRO Plus τιμολογούνται ανά δευτερόλεπτο.

τιμής μεταξύ του εάν κάποιος πελάτης είναι οικιακός ή μη οικιακός ²⁶, υπάρχει ένα τμήμα που ασχολείται αποκλειστικά με την διαχείριση των μεγάλων πελατών. Σύμφωνα με τον ΟΤΕ, οι ως άνω πελάτες λαμβάνουν εξατομικευμένες υπηρεσίες διαχείρισης λογαριασμών και υποστήριξη. Ως εκ τούτου, δύναται να υπάρχει κάποιος βαθμός διαφοροποίησης όσον αφορά τους όρους (πέραν της τιμής) παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών σε μερικούς πελάτες.

Συμπέρασμα

Σε γενικές γραμμές, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι δυναμικές από πλευράς ζήτησης που παρουσιάζονται στην αγορά, δεν παρέχουν σαφή και ασφαλή κριτήρια στην ΕΕΤΤ για τον διαχωρισμό ανάμεσα σε οικιακούς και μη οικιακούς χρήστες, ούτε για τον χαρακτηρισμό ενός πελάτη ως οικιακού ή μη οικιακού και ως εκ τούτου δεν υποδεικνύουν τον ορισμό χωριστών σχετικών αγορών για υπηρεσίες σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας ανάλογα με το εάν αυτές αποκτώνται από οικιακούς ή μη-οικιακούς χρήστες. Ωστόσο η ΕΕΤΤ θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις των δυναμικών της ζήτησης κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση.

2.2.6.2. Υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέδειξε ότι δύνανται να υπάρχουν διαφορές στα οικονομικά της παροχής λιανικών κλήσεων στους οικιακούς και στους μη οικιακούς πελάτες. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται στην πιθανότητα εκμετάλλευσης μεγαλύτερων οικονομιών κλίμακας και σκοπού.

Η ΕΕΤΤ συμφωνεί επί της αρχής ότι οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού που είναι πιθανόν διαθέσιμες στους παρόχους υπηρεσιών κλήσεων σε πελάτες με μεγαλύτερο από το μέσο όρο επίπεδο κατανάλωσης, καθιστούν την είσοδο νέων τηλεπικοινωνιακών παρόχων για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών πιο θελκτική.

Ωστόσο, η εναλλακτική υποδομή, ιδιαίτερα η υποδομή για την παροχή πρόσβασης σε τελικούς χρήστες είναι εξαιρετικά περιορισμένη στην Ελλάδα. Επιπλέον υπάρχουν περιορισμένα κίνητρα για τους εναλλακτικούς να παρέχουν υπηρεσίες μόνο σε μη

²⁶ Ο ΟΤΕ δεν παρείχε στην ΕΕΤΤ στοιχεία αναφορικά με την κατηγοριοποίηση/ διαχωρισμό των πελατών σε οικιακούς/ μη οικιακούς για τους σκοπούς της ανάλυσης αγορών. Ωστόσο, πρόσφατα ο ΟΤΕ, στα πλαίσια του κοστολογικού ελέγχου, υποστηρίζει ότι έκανε κάποιες προσεγγίσεις για να κατηγοριοποιήσει τους πελάτες στις ως άνω κατηγορίες επαφίεμενος στον εξ ιδίους χαρακτηρισμό τους.

οικιακούς πελάτες σε περιοχές όπου έχουν εγκατεστημένες ευκολίες. Ενώ υπάρχουν περιοχές όπου η συγκέντρωση των μη οικιακών πελατών είναι υψηλή (βλέπε εμπορικές περιοχές της Αθήνας), τα κόστη που απαιτούνται για την εγκατάσταση πρόσθετων συνδέσεων μεταξύ εγκατεστημένων σε οπτικούς δακτυλίους δικτύων και ενός συνόλου διαμερισμάτων αφενός και ενός συνόλου κτιρίων με επιχειρήσεις αφετέρου, δεν διαφοροποιούνται σημαντικά. Επιπλέον, το έσοδο ανά γραμμή (που τερματίζει στο σχετικό MDF) δύναται να είναι συγκρίσιμο. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ δεν έχει επαρκή στοιχεία και δεν δύναται να προβεί σε υποθέσεις αναφορικά με τις διαφορές οικονομιών κλίμακος και σκοπού όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών σε οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της δεν υποδεικνύουν ότι υπάρχουν διαφορετικές δυναμικές προσφοράς όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών λιανικής φωνητικής τηλεφωνίας σε οικιακούς χρήστες από τη μια πλευρά και σε μη-οικιακούς χρήστες από την άλλη.

Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ διαμόρφωσε την αρχική άποψη ότι η παροχή φωνητικών κλήσεων σε οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες εμπίπτει στην ίδια σχετική αγορά. Το συμπέρασμα αυτό δεν διαφοροποιείται αναφορικά με την παροχή λιανικών υπηρεσιών διεθνών κλήσεων.

2.2.7. Η Σχετική Γεωγραφική Αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή εκείνη στην οποία οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και αγορά σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών αναφορικά με τις οποίες οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και δύναται να διακριθούν από άλλες γειτονικές περιοχές, διότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά στις περιοχές αυτές.

Επί τη βάση αυτή, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την παροχή λιανικών διεθνών κλήσεων, είναι εθνική στο εύρος της και συνίσταται στην Ελληνική επικράτεια. Η ως άνω θέση βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ παρέχει τις υπηρεσίες του μέσα στην ως άνω σχετική αγορά σε εθνική βάση, και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Για την περίπτωση όπου άλλες υπηρεσίες δύναται να

παρέχονται από άλλους παρόχους σε κλίμακα μικρότερη της εθνικής, οι ως άνω υπηρεσίες ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες του ΟΤΕ σε εθνική κλίμακα.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ διαμόρφωσε την αρχική άποψη ότι υπάρχει μια διακριτή γεωγραφική αγορά στην Ελλάδα για υπηρεσίες λιανικών διεθνών φωνητικών κλήσεων, η οποία καλύπτει όλη την ελληνική επικράτεια.

2.3.ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ

2.3.1. Ιστορικό

Έχοντας ορίσει πρώτα τη σχετική αγορά για τη λιανική πρόσβαση σε σταθερή θέση στην Ελλάδα μέσω συνδέσεων PRA-ISDN, η ΕΕΤΤ καλείται να προβεί σε ανάλυση σχετικά με το εάν η αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική με αναφορά στο εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις θεωρούνται ότι κατέχουν ΣΙΑ στην αγορά αυτή. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της *Οδηγίας Πλαίσιο* αναφέρεται ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική “*όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά*”. Το Άρθρο 14 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, που αντανακλά τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου, αναφέρει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές”.

Επιπλέον, στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος που κατέχει η επιχείρηση στην πρώτη αγορά στην

συνδεδεμένη αγορά με αποτέλεσμα την ενδυνάμωση της ισχύος της εν λόγω επιχείρησης στην αγορά.²⁷

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η EETT καλείται να αξιολογήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ.²⁸ Τα κριτήρια που θεωρούνται σημαντικά στο ζήτημα της ΣΙΑ στην παροχή σταθερών λιανικών διεθνών κλήσεων αναλύονται κατωτέρω, και συμπεριλαμβάνουν:

- Τη σχετική ισχύ του ΟΤΕ στην αγορά με αναφορά στο μερίδιο αγοράς, τόσο σε σχέση με άλλους παρόχους όσο και εν όψει της εξέλιξης της αγοράς
- Την πιθανότητα ο δυνητικός ανταγωνισμός να μπορέσει να ασκήσει ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως εν όψει των φραγμών εισόδου, των φραγμών μεταστροφής και των φραγμών επέκτασης, και
- Την έλλειψη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης των λιανικών πελατών.

2.3.2. Η Δομή της Αγοράς

Οι υπηρεσίες διεθνούς τηλεφωνίας δύνανται να παρέχονται με τους κάτωθι τρόπους:

- Δια της χρήσης υπηρεσιών συμβολαίου (postpaid services)
 - Μέσω ενός παρόχου πρόσβασης που χρησιμοποιεί το δικό του δίκτυο για την μετάδοση κλήσεων. Ο ΟΤΕ είναι ο μεγαλύτερος πάροχος στο τμήμα αυτό της αγοράς. Η ανάπτυξη εναλλακτικής υποδομής είναι πολύ περιορισμένη στην Ελλάδα, με εξαίρεση τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας.
 - Μέσω παρόχων επιλογής/προεπιλογής φορέα οι οποίοι πωλούν κλήσεις σε τελικούς χρήστες ή μεταπωλητές. Ο τελικός χρήστης

²⁷ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

²⁸ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(1).

δύναται να επιλέξει να αγοράσει διεθνείς κλήσεις από τον εναλλακτικό πάροχο ή να αγοράσει την εν λόγω υπηρεσία ανά κλήση.²⁹

➤ Δια της χρήσης προπληρωμένου χρόνου ομιλίας (prepaid services)

Σημειώνεται ότι η διεθνής εξερχόμενη κίνηση προερχόμενη από προπληρωμένο χρόνο ομιλίας, το πρώτο εξάμηνο του 2006 αντιστοιχούσε σε περίπου 52% της συνολικής λιανικής διεθνούς εξερχόμενης κίνησης.

2.3.3. Μεριδία Αγοράς

Ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα στα πλαίσια της εκτίμησης του εάν υφίσταται σημαντική ισχύς στην αγορά. Τα υψηλά μερίδια αγοράς χρησιμοποιούνται συχνά ως τεκμήριο ισχύος στην αγορά. Αν και τα υψηλά μερίδια αγοράς δεν αρκούν θεωρητικώς από μόνα τους για να θεμελιώσουν την ύπαρξη ΣΙΑ (δεσπόζουσας θέσης), είναι απίθανο μια επιχείρηση η οποία δεν κατέχει ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς στην σχετική αγορά να βρίσκεται σε δεσπόζουσα θέση. Όπως υπογραμμίζεται στις ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’ της Επιτροπής για την ύπαρξη ΣΙΑ, πολύ υψηλά μερίδια αγοράς άνω του 50% στην σχετική αγορά – εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις - συνιστούν ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης³⁰.

Ωστόσο οι ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’ τονίζουν επίσης ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν δύναται να θεμελιωθεί μόνο επί τη βάσει υψηλών μεριδίων αγοράς και οι ρυθμιστικές αρχές οφείλουν να διεξάγουν ανάλυση του συνόλου των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς προτού καταλήξουν στο συμπέρασμα αναφορικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.³¹

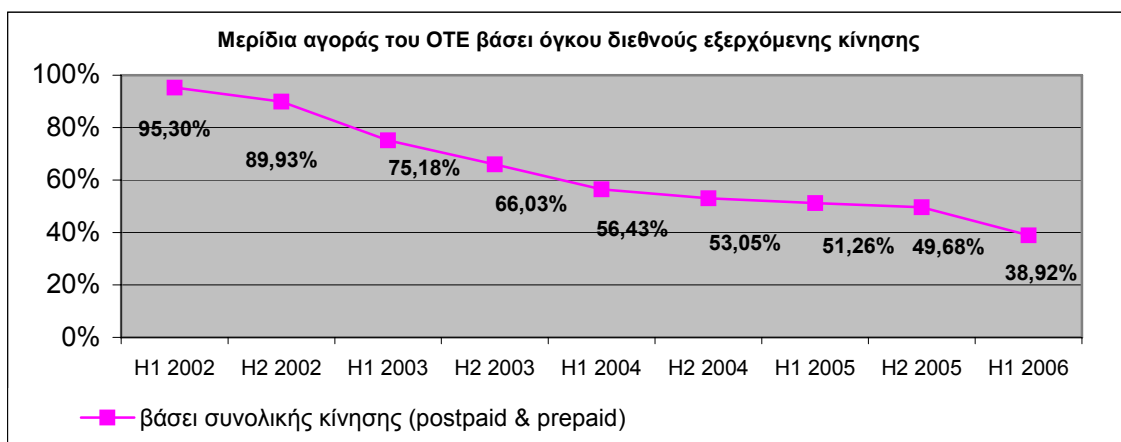
Βάσει του όγκου εξερχόμενης κίνησης, το μερίδιο του ΟΤΕ στην αγορά διεθνών κλήσεων για τους πρώτους έξι μήνες του 2006 ήταν 38,92%. Το μερίδιο αγοράς έξι εναλλακτικών παρόχων για το ίδιο χρονικό διάστημα ήταν αθροιστικά περίπου 40%, με τα σχετικά μερίδια ανά πάροχο να κυμαίνονται από 3% έως 11%. Τα αποτελέσματα της επιλογής/ προεπιλογής φορέα και των καρτών προπληρωμένου

²⁹ Δώδεκα (12) εναλλακτικοί πάροχοι παρέχουν φωνητικές λιανικές υπηρεσίες μέσω επιλογής και προεπιλογής φορέα (είτε μέσω μισθωμένου ή ιδιόκτητου δικτύου).

³⁰ ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’, Παράγραφος 75.

³¹ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, παρ. 78.

χρόνου ομιλίας έχουν γίνει ιδιαίτερα αισθητά στην εν λόγω σχετική αγορά ενώ σημειώνεται ότι το μερίδιο του ΟΤΕ παρουσιάζει σταθερή μείωση από 75,18% κατά το πρώτο εξάμηνο του 2003 σε 38,92% κατά το πρώτο εξάμηνο του 2006. Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, 52% της συνολικής διεθνούς εξερχόμενης κίνησης το πρώτο εξάμηνο του 2006 οφείλεται σε προπληρωμένο χρόνο ομιλίας. Αυτό υποδεικνύει ότι με την πάροδο του χρόνου, η αγορά διεθνών κλήσεων υπόκειται σε αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Η εξέλιξη των μεριδίων αγοράς του ΟΤΕ παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

2.3.4. Δυνητικός Ανταγωνισμός, και Φραγμοί Εισόδου και Επέκτασης

Παρά την ύπαρξη πολύ υψηλών μεριδίων αγοράς, μπορεί θεωρητικά να υπάρξει ανταγωνιστικός περιορισμός εάν είναι εφικτή σημαντική είσοδος στην αγορά. Συνεπώς, η απειλή εισόδου στην αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε βραχυπρόθεσμα, είναι ένας από τους βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς για τους κοινοποιημένους φορείς, τουλάχιστον όταν η είσοδος είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και σημαντική. Η απειλή εισόδου μειώνεται από την ύπαρξη φραγμών εισόδου.

Δυνητικός Ανταγωνισμός / Φραγμοί Εισόδου

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι φραγμοί εισόδου στην αγορά υπηρεσιών διεθνών κλήσεων δεν είναι υψηλοί. Επί του παρόντος, είναι δυνατόν να εισέλθει ένας πάροχος στην αγορά βασιζόμενος στην πρόσβαση μέσω επιλογής/προεπιλογής φορέα ή / και σε κάρτες

προπληρωμένου χρόνου, χωρίς να χρειάζεται να προβεί σε σημαντικές επενδύσεις σε υποδομή, πωλήσεις, προώθηση προϊόντων, τιμολόγηση, εξυπηρέτηση πελατών, προσωπικό κλπ. Σημειώνεται βέβαια ότι η συνεχής σχέση του πελάτη και του παρόχου δικτύου πρόσβασης δίνει τη δυνατότητα στον πάροχο δικτύου να είναι σε θέση να ‘ανακτά’/ κερδίζει πίσω τους πελάτες του.³² Επιπροσθέτως, ο ΟΤΕ έχει προτερήματα κόστους προερχόμενα εκ των οικονομιών κλίμακος και σκοπού που απολαμβάνει συνεπεία της χρήσης κοινών στοιχείων στις διάφορες υπηρεσίες και τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παροχή τους. Οι οικονομίες σκοπού υφίστανται όταν είναι μεγάλη η γκάμα υπηρεσιών με κοινά κόστη δεδομένου ότι ο πάροχος που παρέχει μεγαλύτερη γκάμα υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δύναται να ανακτήσει τα κοινά κόστη από οποιαδήποτε υπηρεσία με μεγαλύτερη ευκολία. Οι οικονομίες κλίμακος από την άλλη υφίστανται στις περιπτώσεις εκείνες όπου υπάρχει παροχή μεγαλύτερων ποσοτήτων της ίδιας υπηρεσίας δεδομένου ότι το κόστος παροχής μιας ‘μονάδας’ μειώνεται λόγω της ικανότητας του παρόχου να επιμερίζει τα κόστη σε περισσότερες ‘μονάδες’. Ωστόσο, ο μεγάλος αριθμός εναλλακτικών παρόχων που έχει αποσπάσει στη σχετική αγορά σημαντικό μερίδιο αγοράς από τον ΟΤΕ κατά τα τελευταία χρόνια, αποτελεί κατά την άποψη της ΕΕΤΤ μια ένδειξη του γεγονότος ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν κάποια ανταγωνιστική επίδραση στον ΟΤΕ, η οποία δύναται να διατηρηθεί και στο μέλλον.

Από αυτή την άποψη, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι τα αποτελέσματα των οικονομιών κλίμακος και σκοπού, αν και σημαντικά, είναι λιγότερο καθοριστικά στις αγορές κλήσεων από ό,τι στις αγορές πρόσβασης. Αυτό οφείλεται στο ότι ο εναλλακτικός πάροχος δύναται να χρησιμοποιεί το δίκτυο του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης χωρίς να πρέπει να προβεί στις επενδύσεις που απαιτούνται για την δημιουργία νέας υποδομής. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό αναφορικά με τις διεθνείς κλήσεις όπου η τιμή (price premium) για αυτές τις κλήσεις (σε σύγκριση με τις αστικές και υπεραστικές κλήσεις) δύναται να προσελκύσει νεοεισερχόμενους οι οποίοι μπορούν επίσης να συμπεριλάβουν τέτοιου είδους κλήσεις ως μέρος πακέτου υπηρεσιών που παρέχεται σε μη οικιακούς χρήστες.

³² Βλέπε επίσης σχετική συζήτηση στην 11^η Έκθεση όπου αναλύονται οι αρνητικές επιδράσεις μιας πολιτικής ‘ανακτησης’ πελατών.

Φραγμοί Μετακίνησης

Οι χαμηλοί φραγμοί μετακίνησης παρέχουν μια βάση επί της οποίας δύναται να αντικρουστεί το τεκμήριο δεσπόζουσας θέσης επί τη βάσει μεριδίων αγοράς. Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι η ενημέρωση των πελατών αναφορικά με τη δυνατότητα χρήσης εναλλακτικών παρόχων αυξάνεται με το χρόνο.

Δεδομένου ότι η τιμή εξακολουθεί να αποτελεί τον παράγοντα που καθορίζει τις επιλογές των πελατών αναφορικά με την απόφασή τους να αλλάξουν παρόχο κλήσεων³³ είναι πιθανόν ότι ένας νεοεισερχόμενος θα πρέπει να προσφέρει σημαντικές εκπτώσεις ή πολύ διαφοροποιημένες υπηρεσίες προκειμένου να ωθήσει τους πελάτες να μετακινηθούν σε αυτόν. Αν και η επικέντρωση σε τιμολογιακό ανταγωνισμό έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ικανότητα ενός εναλλακτικού παρόχου να αποκομίσει επαρκή έσοδα που θα καλύψουν τα κόστη εισόδου του και θα επιτρέψουν την χρηματοδότηση των υπηρεσιών του ή κάποιων καινοτόμων πελατειακών του επιλογών, στα πλαίσια των μη οικιακών πελατών δύναται να υποστηριχθεί ότι οι μεγάλες εκπτώσεις αντισταθμίζονται εν μέρει από την ικανότητα των εναλλακτικών παρόχων να παρέχουν μια δέσμη υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η αύξηση της χρήσης της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την ως άνω τάση.

2.3.5. Έλλειψη Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος

Εάν ένας πάροχος ασκεί πρακτικές που συνιστούν πιθανή εκμετάλλευση της αγοραστικής του ισχύος, οι πελάτες του μπορεί να έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ έναντι των πρακτικών αυτών. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορεί να έχουν τη δυνατότητα να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους πωλητές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής

³³ Σύμφωνα με την έρευνα καταναλωτών της ΕΕΤΤ που διεξήχθη τον Ιούλιο του 2005, οι 'χαμηλές χρεώσεις' θεωρούνται ως ο σημαντικότερος παράγοντας από τους καταναλωτές με σταθερή σύνδεση στο σπίτι τους .

ισχύος αλλά κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς μπορεί να υπάρχει μόνο όπου οι μεγάλοι πελάτες έχουν τη δυνατότητα (εντός εύλογου χρόνου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράζουν καθόλου ή να αλλάξουν προμηθευτή) ως αντίδραση σε μια αύξηση τιμών ή απειλούμενη αύξηση τιμών.

Αν και υπάρχουν λίγες ενδείξεις ως προς την ύπαρξη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος, υπάρχει πιθανότητα ύπαρξης τέτοιας ισχύος ιδίως σχετικά με τους μεγάλους πελάτες που επιθυμούν να αποκτήσουν ένα ‘πακέτο’ υπηρεσιών μέρος του οποίου αποτελούν οι διεθνείς κλήσεις. Επιπροσθέτως, το ιδιαίτερα μεγάλο ποσοστό του συνόλου των λεπτών διεθνούς κίνησης που οφείλεται σε προπληρωμένο χρόνο ομιλίας, υποδεικνύει ότι ο ΟΤΕ δεν είναι σε θέση να αυξήσει μονομερώς τις τιμές του, δεδομένων και των δυσκολιών που έχει προκειμένου να ‘δεσμεύσει’ τους πελάτες του παρέχοντάς τους και τις λοιπές υπηρεσίες του ή κάποια υπηρεσία λιανικής πρόσβασης.

2.3.6. Αρχικά Συμπεράσματα

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι ο ανταγωνισμός στην αγορά διεθνών κλήσεων είναι περισσότερο δυναμικός από ότι στις αγορές για τις αστικές / τοπικές και εθνικές κλήσεις. Η εξέταση των δεδομένων της αγοράς, οδήγησε την ΕΕΤΤ στο αρχικό συμπέρασμα ότι για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης της ΕΕΤΤ και επί τη βάση των υφιστάμενων τάσεων της αγοράς, η σχετική αγορά για την παροχή υπηρεσιών διεθνούς τηλεφωνίας είναι ανταγωνιστική. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι καμία επιχείρηση δεν πρέπει να ορισθεί ως έχουσα ΣΙΑ στην εν λόγω σχετική αγορά. Ωστόσο, το ως άνω συμπέρασμα τελεί υπό την επιφύλαξη της στενής παρακολούθησης της εξέλιξης των ανταγωνιστικών συνθηκών της αγοράς και της λήψης σχετικών μέτρων σε περίπτωση μείωσης του επιπέδου ανταγωνισμού.

2.4. ΑΡΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ

2.4.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Ένα σημαντικό εμπόδιο για την ανάπτυξη ανταγωνισμού στις αγορές λιανικών κλήσεων αποτελεί υψηλό μη ανακτήσιμο κόστους που συνδέεται με την είσοδο στις

εν λόγω αγορές. Η είσοδος σε κλίμακα που θα ήταν επαρκής να αναπαράγει το υφιστάμενο δίκτυο του ΟΤΕ είναι απίθανη κατά την περίοδο της παρούσας εξέτασης. Προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάδειξη ανταγωνισμού και να ενθαρρυνθούν οι εναλλακτικοί πάροχοι να ‘ανέβουν τη σκάλα των επενδύσεων’, πρέπει να επιλεγούν οι κατάλληλες υποχρεώσεις που θα επιτρέψουν την πρόσβαση στα σχετικά χονδρικά προϊόντα του ΟΤΕ. Κατά την επιλογή των ως άνω υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ πρέπει να διασφαλίσει ότι είναι αναλογικές και να λάβει επαρκώς υπόψη της τα κίνητρα επενδύσεων.

Σε προηγούμενες αναλύσεις αγορών όπου η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ, η ΕΕΤΤ πρότεινε να επιβληθούν στον εν λόγω οργανισμό υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης πρόσβασης, διαφάνειας, μη διακριτικής μεταχείρισης, λογιστικού διαχωρισμού και ελέγχου τιμών και κοστολόγησης. Οι ως άνω υποχρεώσεις σχετίζονται με:

- Την παροχή χονδρικής πρόσβασης στον Αδεσμοποιητό τοπικό Βρόχο,
- Την παροχή χονδρικών τερματικών και ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών,
- Την παροχή χονδρικής εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων,
- Την παροχή επιλογής και προεπιλογής φορέα,
- Την παροχή χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών

Ενώ οι ως άνω υποχρεώσεις της Οδηγίας για την πρόσβαση και της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία προτάθηκαν προκειμένου να αντιμετωπισθούν προβλήματα ανταγωνισμού στις συγκεκριμένες ορισθείσες σχετικές αγορές, είναι εξίσου κατάλληλες και ιδιαίτερης σημασίας προκειμένου να αντιμετωπισθούν προβλήματα ανταγωνισμού στις αγορές λιανικών κλήσεων συμπεριλαμβανομένης της αγοράς διεθνών κλήσεων.

2.4.2. Άρση Υφιστάμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

Η ανάλυση αγοράς που παρατέθηκε στην Ενότητα 4 υποδεικνύει ότι η αγορά διεθνών φωνητικών κλήσεων για οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες, χαρακτηρίζεται από επαρκή ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ υποχρεούται βάσει των διατάξεων του Άρθρου 17(5) της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία, και με την επιφύλαξη των άρθρων 9 παρ. 2 και 10 της εν λόγω Οδηγίας να μην επιβάλλει καμία από τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο του Άρθρου 17(1) της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία καθώς και να άρει τις υφιστάμενες. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ΠΔ 181/99 (άρθρο 17 της Οδηγίας 98/10), τα τιμολόγια όλων των σταθερών φωνητικών κλήσεων (συμπεριλαμβανομένων των διεθνών κλήσεων) του παρόχου με ΣΙΑ πρέπει να είναι προσανατολισμένα στο κόστος, διαφανή, καταλλήλως δημοσιευμένα και επαρκώς αδεσμοποιημένα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού της Συνθήκης. Ειδικότερα, τα επιπρόσθετα στοιχεία που εισάγονται προκειμένου να παρασχεθούν ορισμένες επιπλέον υπηρεσίες πρέπει να χρεώνονται ανεξάρτητα των ήδη συμπεριλαμβανομένων στοιχείων. Επιπλέον, τα τιμολόγια πρέπει να μην ενέχουν διακρίσεις και να διασφαλίζουν ισότιμη μεταχείριση. Επιπροσθέτως, ο ΟΤΕ είχε επίσης υποχρέωση κοστολόγησης των λιανικών υπηρεσιών φωνητικών κλήσεων επί τη βάσει μεθοδολογίας Πλήρως Κατανεμημένου Κόστους (ΠΚΚ/FDC).

Κατά τα ως άνω συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να αρθούν όλες οι υφιστάμενες υποχρεώσεις αναφορικά με τις διεθνείς φωνητικές κλήσεις.

Η άρση των ως άνω υποχρεώσεων γίνεται με την επιφύλαξη των άλλων μέτρων που απαιτούνται στα πλαίσια της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία και ιδίως της υποχρέωσης διαφάνειας και δημοσίευσης πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 21 επόμενα καθώς και των υποχρεώσεων επιλογής και προεπιλογής φορέα και φορητότητας.

2.5.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Ορισμός Αγοράς

E1: Συμφωνείτε με τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά για διεθνείς φωνητικές κλήσεις στην Ελλάδα?

E2: Συμφωνείτε ότι το εύρος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς είναι η Ελληνική Επικράτεια?

Ανάλυση Αγοράς και Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

E3: Συμφωνείτε με την ανάλυση αγοράς της ΕΕΤΤ?

E4: Συμφωνείτε με την άποψη ότι οι υφιστάμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις του ΟΤΕ (υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και λοιπά σχετικά μέτρα) αναφορικά με την αγορά υπηρεσιών διεθνούς τηλεφωνίας πρέπει να αρθούν?

Παρακαλούμε όπως αναλύσετε τις απαντήσεις σας.